

## WYKLUCZENIE RÓWIEŚNICZE

Zestawienie bibliograficzne za lata 1982-2023

### Książki

1. Agresja młodzieży i odrzucenie rówieśnicze / Bronisław Urban. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012 **sygn. 43921**
2. Cudowny chłopak / R. J. Palacio. - Wydanie II. - Warszawa: Wydawnictwo Albatros, 2020 **sygn. 45185**
3. Dzieci nieakceptowane w klasie szkolnej / Dorota Ekiert – Grabowska. - Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 1982 **sygn. 25211, 39454**
4. Empatyczna klasa : relacje, które pomagają w nauce / Sura Hart, Victoria Kindle Hodson. - Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2006 **sygn. 43053**
5. Kreowanie kozła ofiarnego // W: Patologie społeczne i problemy społeczne / Irena Pospiszyl. - Wydanie pierwsze. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021, s. 133-143 **sygn. 45603**
6. Mobbing w szkole : jak zapobiegać przemocy grupowej / Karl E. Dambach. - [Wyd. 2 w jęz. pol.]. - Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008 **sygn. 43651** (wydanie z roku 2003 **sygn. 41406 , 42011**)
7. Odrzucenie rówieśnicze // W: Uczeń o specjalnych potrzebach wychowawczych w klasie szkolnej / Aneta Paszkiewicz, Małgorzata Łobacz. - Warszawa: Wydawnictwo Difin, 2013, s. 42-55 **sygn. 43820**
8. Odrzucenie rówieśnicze : profilaktyka i terapia / Maria Deptuła. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013 **sygn. 43909**
9. Odrzucenie rówieśnicze – rozumienie przez uczniów interakcji społecznych w klasie / Agnieszka Konieczna // W: Filozoficzne implikacje w pedagogice : o sensie życia, edukacji i wychowaniu / red. nauk. Jolanta Spętana, Dorota Domagała, Violetta Drabik-Podgórna. - Kraków : Difin, 2015, s. 185-201 **sygn. 44606**
10. Odrzucony uczeń uparcie milczy // W: Odwaga cywilna a przemoc w szkole : scenariusze godzin wychowawczych / Karl E. Dambach. - Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008, s. 80-83 **sygn. 42101, 43652**

11. Ów / Helena Morpho. - Konstancin: Pointa, 2023 **sygn. 45887**
12. Psychospołeczne uwarunkowania defaworyzacji dzieci i młodzieży / red. Krzysztof Hirszel, Andrzej Zbonikowski, Renata Szczepanik, Daria Modrzejewska. - Warszawa: Difin, 2010 **sygn. 45997**
13. Rozpoznawanie dzieci nieakceptowanych przez rówieśników // W: Profilaktyka w grupach ryzyka. Cz. 1, Diagnoza / red. nauk. Maria Deptuła. - Warszawa : PARPAMEDIA Wydawnictwo Edukacyjne, 2009, s. 57-72 **sygn. 43844**
14. Techniki rozpoznawania dzieci darzonych przez rówieśników ponadprzeciętną antypatią / Marta Herzberg // W: Profilaktyka w grupach ryzyka. Cz. 1, Diagnoza / red. nauk. Maria Deptuła. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA , 2009, s. 73-90 **sygn. 43844**
15. Wspomaganie rozwoju dzieci odrzucanych przez rówieśników z powodu zachowań antyspołecznych / Marta Herzberg // W: Profilaktyka w grupach ryzyka. Cz. 2, Działania / red. nauk. Maria Deptuła. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA, 2010, s. 89-104 **sygn. 43845**
16. Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych / Bronisław Urban. - Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2005 **sygn. 43103**

#### Czasopisma

1. Akceptacja dziecka zdolnego przez rówieśników / Patrycja Banasik. - **Remedium. 2017, nr 7/8, s. 30-31**
2. Dyskryminacja w szkole – omówienie raportu z badań / Marcin Teodorczyk // **Problemy Opiekuńczo - Wychowawcze. - 2015, nr 7, s. 27-32**
3. Dzieci izolowane i odrzucone / Małgorzata Supińska // **Życie Szkoły. – 2003, nr 2, s. 87-89**
4. Dzieci nieakceptowane w klasie szkolnej /Małgorzata Hercyk // **Remedium. – 2022, nr 2, s. 8-10**
5. Dzieci odrzucane przez rówieśników. Cz. 1 / Maria Deptuła.// **Remedium. - 2007, nr 4, s. 1-3**
6. Dzieci odrzucane przez rówieśników. Cz. 2 / Maria Deptuła.// **Remedium. - 2007, nr 6, s. 8-9**
7. Dziecko nieakceptowane przez grupę rówieśniczą / Romana Rybarczyk.// **Życie Szkoły. - 2007, nr 2, s. 49-52**
8. Gdy uczeń uczniowi jest prześladowcą / Adam Krasnosielski // **Psychologia w Szkole. - 2014, nr 3, s. 13-20**

9. Grupa rówieśnicza : bezpieczna przystań nastolatka / Aleksandra Kram, Marta Molińska // **Remedium. – 2016, nr 7/8, s. 5 – 7**
10. Izolacja ucznia w klasie szkolnej jako przejaw psychicznej przemocy grupowej / Katarzyna Wasilewska // **Edukacja i Dialog. – 2009, nr 6, s. 62 – 64**
11. Kłopoty nietypowych i z nietypowymi / Jadwiga Raczkowska. // **Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2015, nr 5, s. 10-21**
12. Konsekwencje samotnego rodzicielstwa dla społecznego funkcjonowania dziecka / Elżbieta Napora // **Małżeństwo i Rodzina. – 2005, nr 3, s. 39-42**
13. Nie chcę być odrzucony! : scenariusze zajęć dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej : spotkanie pierwsze / Monika Chorab // **Wychowawca. – 2010, nr 10, s. 28**
14. O naprawie odrzucenia / Hanna Hamer // **Psychologia w Szkole. - 2015, nr 3, s. 107-110**
15. Odrzucenie w szkole z powodu biedy : scenariusz zajęć z elementami biblioterapii / Lidia Ippoldt // **Biblioteka w Szkole. – 2019, nr 1, s. 26 – 27**
16. Pieniądze to nie wszystko : dziecko wykluczone przez rówieśników ze względu na status materialny : jak pomóc ? / Magdalena Goetz // **Życie Szkoły. – 2016, nr 5, s. 28 – 32**
17. Piętno wykluczenia / Agnieszka Wilczyńska // **Psychologia w Szkole. - 2015, nr 2, s. 4-13**
18. Pogoda dla klasowych bogaczy / Elżbieta Napora // **Psychologia w Szkole. - 2015, nr 3, s. 86-94**
19. Pomaganie dzieciom odrzucanym przez rówieśników z powodu zachowań eksternalizacyjnych / Maria Deptuła. // **Edukacja. - 2009, nr 4, s. 66-75**
20. Pozycja dziecka z rodziny niepełnej w grupie rówieśników / Józefa Brągiel // **Wychowanie w Przedszkolu. – 1992, nr 3, s. 131-136**
21. Przyczyny i skutki odrzucenia rówieśniczego w klasie szkolnej / Anna Korbut // **Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze. – 2015, nr 7, s. 20 – 27**
22. Reakcje uczniów - świadków przemocy wobec nieakceptowanych kolegów / Agnieszka Konieczna. // **Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2015, nr 4, s. 41-48**
23. Rówieśnicze kręgi. Cz. 1 : Wzmacnianie i upokarzanie / Maria Janukowicz // **Edukacja i Dialog. – 2009, nr 1, s. 62 – 67**
24. Rówieśnicze kręgi. Cz. 2 : Przejawy negatywnej komunikacji krytyki, czyli komunikaty ośmieszające rówieśników / Maria Janukowicz // **Edukacja i Dialog. – 2009, nr 2, s. 72 – 77**
25. Struktura cech osobowości uczniów akceptowanych i odrzuconych w klasie szkolnej / Wiesław Sikorski // **Opieka, Wychowanie, Terapia. – 2000, nr 3, s. 8-13**
26. Trudne zachowania uczniów : dokuczanie i szykanowanie rówieśników / Karolina Oleksa // **Życie Szkoły. – 2016, nr 5, s. 18 – 22**

27. W roli kozła, w masce błazna / Katarzyna Siemieniuch // **Psychologia w Szkole. - 2014, nr 3, s. 5-12**
28. Wpływ relacji z rówieśnikami na rozwój dziecka / Andrzej Twardowski // **Wychowanie w Przedszkolu. – 2009, nr 10, s. 4 – 12**
29. Zapobieganie wykluczeniu rówieśniczemu w gimnazjum / Małgorzata Wójcik, Anna Hełka, Beata Kozak, Marta Błońska, Anna Garbaciuk, Małgorzata Małczak // **Edukacja. – 2015, nr 3, s. 123 – 140**

#### Strony internetowe

1. <https://repozytorium.amu.edu.pl/server/api/core/bitstreams/d86f9923-51c1-4719-a082-686e60cadbdf/content> Celem tekstu jest wieloaspektowa refleksja nad zjawiskiem wykluczenia rówieśniczego, zarówno w aspekcie jego istoty, przejawów i form, jak i przyczyn / Sylwia Jaskulska, Wiesław Poleszak.
2. <https://swps.pl/images/2015/dokumenty/Interwencja-Edukacyjna-Blizej.pdf> Scenariusze lekcji wychowawczych, które pomogą pokierować dynamiką klasy od pierwszego dnia pobytu uczniów w nowej klasie lub szkole. Celem poszczególnych scenariuszy jest stworzenie zgranego, wspierającego zespołu klasowego oraz zapobieganie negatywnym zjawiskom grupowym, takim jak: wykluczenie jednostek, wyłonienie kozła ofiarnego lub destruktywnego lidera, czy też podział na rywalizujące grupki / Małgorzata Wójcik, Katarzyna Popiołek, Agata Otrębska, Marta Błońska, Hanna Marszałek, Katarzyna Wiercińska.
3. <https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/wykluczenie-dziecka-z-grupy-dzialaj-nim-stanie-sie-faktem> Wykluczenie dziecka z grupy – działaj nim stanie się faktem / Barbara Bandała / Librus.
4. [https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Nauczyciel\\_i\\_Szkola/Nauczyciel\\_i\\_Szkola-r2013-t2\\_\(54\)/Nauczyciel\\_i\\_Szkola-r2013-t2\\_\(54\)-s41-56/Nauczyciel\\_i\\_Szkola-r2013-t2\\_\(54\)-s41-56.pdf](https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Nauczyciel_i_Szkola/Nauczyciel_i_Szkola-r2013-t2_(54)/Nauczyciel_i_Szkola-r2013-t2_(54)-s41-56/Nauczyciel_i_Szkola-r2013-t2_(54)-s41-56.pdf) Odrzucenie rówieśnicze. Etiologia i zasady terapii / Bronisław Urban.
5. <https://www.swps.pl/images/2015/dokumenty/3-8-wojcik-i-in-zapobieganie-wykluczeniu-rowiesniczemu.pdf> Zapobieganie wykluczeniu rówieśniczemu w gimnazjum / Małgorzata Wójcik, Anna Hełka, Beata Kozak, Marta Błońska, Anna Garbaciuk, Małgorzata Małczak.
6. <https://ruj.uj.edu.pl/server/api/core/bitstreams/65698249-4c5f-469e-90d7-a300966cbcf1/content> Odrzucenie rówieśnicze wśród uczniów szkół podstawowych: diagnoza zjawiska oraz przesłanki dla profilaktyki i resocjalizacji / Łukasz Szwejka.
7. [https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/13404/1/Pyrzyk\\_Kuta\\_Niechciany\\_pomijany\\_samotny.pdf](https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/13404/1/Pyrzyk_Kuta_Niechciany_pomijany_samotny.pdf) Niechciany, pomijany, samotny – wykluczenie rówieśnicze jako obszar pedagogicznej nieuwagi i niewrażliwości / Aleksandra Pyrzyk – Kuta.
8. <https://biblioteka.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2018/05/poradnik-jak-przeciwdzialac-dokuczaniu-w-klasie.pdf> Jak przeciwdziałać dokuczaniu w klasie i budować atmosferę przyjaźni i współpracy: przewodnik metodologiczny dla nauczycieli / Greta Drożdziel – Papuga.

9. [https://um.warszawa.pl/documents/21449838/32802105/Antydyskryminacja\\_z-05.pdf/55ddb72a-efde-e15d-b5f2-253d364e50b5?t=1634497736865](https://um.warszawa.pl/documents/21449838/32802105/Antydyskryminacja_z-05.pdf/55ddb72a-efde-e15d-b5f2-253d364e50b5?t=1634497736865) Reagowanie na przemoc rówieśniczą / red. Izabela Podsiadło - Dacewicz. Zeszyt z pięcioma przykładowymi scenariuszami zajęć, które można wykorzystać w pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą do rozwijania odwagi cywilnej i reagowania na wykluczenie i przemoc rówieśniczą.
  
10. [https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Seminare\\_Poszukiwania\\_naukowe/Seminare\\_Poszukiwania\\_naukowe-r2013-t33/Seminare\\_Poszukiwania\\_naukowe-r2013-t33-s193-207/Seminare\\_Poszukiwania\\_naukowe-r2013-t33-s193-207.pdf](https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Seminare_Poszukiwania_naukowe/Seminare_Poszukiwania_naukowe-r2013-t33/Seminare_Poszukiwania_naukowe-r2013-t33-s193-207/Seminare_Poszukiwania_naukowe-r2013-t33-s193-207.pdf) Uwarunkowania i konsekwencje odrzucenia dziecka w wieku szkolnym przez grupę rówieśniczą / Ewa Kulawska.
  
11. [https://czasdzieci.pl/ro\\_artykuly/id,163172d4.html](https://czasdzieci.pl/ro_artykuly/id,163172d4.html) Przemoc rówieśnicza - dlaczego dziecko staje się ofiarą? / Katarzyna Augustyniak – Woźnica.
  
12. <https://strefaedukacji.pl/mediacje-rowiesnicze-skuteczny-sposob-na-agresje-przemoc-wykluczenie-uczniowie-sami-rozwiazuja-spory/ar/c5-16989083> Mediacje rówieśnicze. Skuteczny sposób na agresję, przemoc, wykluczenie. Uczniowie sami rozwiązują spory / Małgorzata Meszczyńska, Magdalena Ignaciuk.
  
13. [https://uczotwartosci.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2021/09/Wychowanie\\_to\\_podstawa\\_zestaw3.pdf](https://uczotwartosci.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2021/09/Wychowanie_to_podstawa_zestaw3.pdf) Dyskryminacja i wykluczenie z grupy / Maciej Wojdyna // W: Wychowanie to podstawa, s. 40-43.

Opracowała Joanna Poniatowska  
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie  
Filia w Nowej Hucie